

Europese Raad

**Brussel, 16 december 2021
(OR. en)**

EUCO 22/21

**CO EUR 19
CONCL 6**

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Bijeenkomst van de Europese Raad (16 december 2021)
– Conclusies

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

I. **COVID-19**

Vaccinatie

1. De Europese Raad besprak de verslechterende epidemiologische situatie in de EU en de gevolgen van de opkomst van omikron, een nieuwe zorgwekkende variant. Hij wijst nogmaals op het vitale belang van vaccinatie in de strijd tegen de pandemie. Vaccinatie voor iedereen en de inzet van booster doses zijn cruciaal en dringend noodzakelijk. In dat verband blijft het belangrijk vaccinatietwijfel weg te nemen, onder meer door desinformatie te bestrijden. Naast vaccinatie moet verder werk worden gemaakt van de uitvoering van de EU-strategie voor COVID-19-geneesmiddelen, met inbegrip van gezamenlijke aanbestedingen.

Coördinatie

2. Er zijn volgehouden gecoördineerde inspanningen nodig om op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke gegevens te reageren op de ontwikkelingen en ervoor te zorgen dat eventuele beperkingen worden gebaseerd op objectieve criteria en het functioneren van de eengemaakte markt niet ondermijnen of het vrije verkeer tussen de lidstaten of reizen naar de EU niet onevenredig belemmeren. De Europese Raad roept op tot een spoedige aanneming van de herziene aanbeveling van de Raad betreffende veilig vrij verkeer en van de herziene aanbeveling van de Raad betreffende niet-essentiële reizen naar de EU. De Europese Raad benadrukt het belang van een gecoördineerde aanpak met betrekking tot de geldigheid van het digitaal EU-covidvaccinatiecertificaat en neemt nota van het feit dat de Commissie een gedelegeerde handeling over dit onderwerp zal vaststellen.

Internationale samenwerking

3. De Europese Raad onderstreept dat de pandemie uitsluitend door wereldwijde samenwerking op basis van vertrouwen en wederzijdse bijstand te boven kan worden gekomen. In dit verband prijst hij Botswana en Zuid-Afrika voor hun waakzaamheid en transparantie bij het snelle opsporen, sequencen en rapporteren van de meest recente, zorgwekkende omikronvariant, en beklemtoont hij hoe belangrijk het is de wereldwijde genoomsequencingcapaciteit op te schalen.

4. De EU is vastbesloten het hare bij te dragen tot vaccinatie wereldwijd. De EU is de grootste donor en exporteur ter wereld. Wij zullen vaccindoses en hulpmateriaal blijven uitvoeren en delen, en onze steun voor de meest behoeftige landen, met name in Afrika, opvoeren, zowel door steun te blijven verlenen aan Covax als op bilaterale basis, in samenwerking met partners.
5. Om knelpunten in het delen en toedienen van vaccins aan te pakken, en de belemmeringen voor de wereldwijde inzet van vaccins snel weg te nemen, roept de Europese Raad de Commissie op de steun aan de lidstaten en derde landen verder op te voeren, de samenwerking met de fabrikanten voort te zetten en de coördinatie met de Wereldgezondheidsorganisatie, Covax en andere partners te versterken. De Europese Raad verzoekt de Raad nauwlettend, en in alle openheid, toe te zien op het nakomen van de toezeggingen inzake vaccins, en zal indien nodig hierop terugkomen.
6. De Europese Raad is ingenomen met het akkoord dat de Wereldgezondheidsvergadering op 1 december 2021 heeft bereikt om een mondiaal proces op gang te brengen voor het opstellen van en onderhandelen over een verdrag, overeenkomst of ander internationaal instrument inzake preventie, paraatheid en respons bij pandemieën, met het oog op de aanneming ervan uit hoofde van artikel 19 of van andere door het intergouvernementele onderhandelingsorgaan geschikt geachte bepalingen van het Statuut van de Wereldgezondheidsorganisatie.

II. CRISISBEHEERSING EN WEERBAARHEID

7. De Europese Raad maakte de balans op van de werkzaamheden ter versterking van onze collectieve paraatheid, responscapaciteit en weerbaarheid bij toekomstige crises, die een belangrijke horizontale politieke prioriteit voor de EU zijn.

8. Hij is ingenomen met de conclusies van de Raad van 23 november 2021 en roept op tot:
 - het versterken van de crisisrespons en -paraatheid van de EU volgens een alle risico's omvattende aanpak;
 - het opbouwen en monitoren van weerbaarheid en het aanpakken van domeinen waar we kwetsbaar zijn.
9. De Europese Raad verzoekt de Raad de werkzaamheden voort te zetten en de vorderingen regelmatig te evalueren.

III. VEILIGHEID EN DEFENSIE

10. De EU hecht aan de mondiale, op regels gebaseerde internationale orde, met de Verenigde Naties als kern, en aan het versterken van de samenwerking met partners over de hele wereld om gemeenschappelijke dreigingen en uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden.
11. In het licht van de grotere wereldwijde instabiliteit, toenemende strategische concurrentie en complexe veiligheidsdreigingen zal de EU meer verantwoordelijkheid nemen voor haar eigen veiligheid alsook op het gebied van defensie, zal zij een strategische koers varen en ervoor zorgen dat ze autonoom kan optreden. De EU zal haar belangen en waarden uitdragen, haar weerbaarheid en paraatheid versterken om veiligheidsdreigingen en -uitdagingen doeltreffend aan te pakken, en zich blijven inzetten voor wereldwijde vrede en veiligheid.
12. De Europese Raad verzoekt de Raad op basis van het eerste ontwerp dat de hoge vertegenwoordiger in november 2021 heeft gepresenteerd verder te werken aan een ambitieus en werkbaar strategisch kompas, dat een gemeenschappelijke strategische visie voor het komende decennium uitstippelt en waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van het volledige instrumentarium van de EU, met inbegrip van civiele en militaire beleidsmaatregelen, hulpmiddelen en instrumenten. In dit kader ziet de Europese Raad uit naar de presentatie van de in februari 2021 gevraagde technologieroutekaart en verzoekt hij de Commissie en de hoge vertegenwoordiger om zo nodig nieuwe voorstellen te doen, onder meer over beveiliging in de ruimte, cyber en de strijd tegen hybride dreigingen.

13. De EU wil nauw samenwerken met de NAVO, met volledige inachtneming van zowel de in de Verdragen opgenomen als de door de Europese Raad overeengekomen beginselen, met inbegrip van de beginselen van inclusiviteit, wederkerigheid en beslissingsautonomie van de EU. De trans-Atlantische betrekkingen en de samenwerking tussen de EU en de NAVO zijn essentieel voor onze algemene veiligheid. Een sterkere en slagvaardigere EU op het gebied van veiligheid en defensie zal een positieve bijdrage leveren aan de wereldwijde en trans-Atlantische veiligheid en is complementair met de NAVO, die, voor de staten die er lid van zijn, de grondslag van hun collectieve defensie blijft. De Europese Raad steunt de versterking van het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO en ziet uit naar de derde gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO. Deze moet op inclusieve wijze worden geformuleerd en nieuwe dreigingen en uitdagingen aanpakken, met inbegrip van de volgende gebieden voor versterkte samenwerking: weerbaarheid, cyber- en hybride dreigingen, klimaatverandering en veiligheid, ruimtevaart en opkomende en disruptieve technologieën.
14. De Europese Raad zal tijdens zijn bijeenkomst in maart 2022 terugkomen op het thema veiligheid en defensie, wanneer ook de bekrachtiging van het strategisch kompas op het programma zal staan.

IV. EXTERNE ASPECTEN VAN MIGRATIE

15. De Europese Raad heeft de uitvoering van zijn conclusies van 24-25 juni 2021 en 21-22 oktober 2021 beoordeeld. Hij herinnert eraan dat het van belang is alle migratieroutes aan te pakken, op basis van een integrale volledige-route-aanpak.
16. De Europese Raad roept de Commissie en de hoge vertegenwoordiger op om er samen met de lidstaten voor te zorgen dat de recente actieplannen voor de landen van herkomst en doorreis operationeel worden gemaakt en onverwijld worden uitgevoerd, in samenwerking met de partnerlanden. In dit verband dringt de Europese Raad er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat onverwijld duidelijk een adequate financiering wordt omschreven en deze wordt vrijgemaakt voor migratiegerelateerde acties op alle routes, in overeenstemming met de verhoogde ambitie van de EU.

17. De Europese Raad erkent het belang van een uniformer terugkeerbeleid van de EU en roept de Commissie en de hoge vertegenwoordiger, samen met de lidstaten, op spoedig actie te ondernemen om daadwerkelijke terugkeer van de EU naar de landen van herkomst te waarborgen door al het relevante beleid en alle relevante instrumenten en hulpmiddelen van de EU, waaronder ontwikkeling, handel en visa, in te zetten als hefboomen om te zorgen voor de volledige uitvoering van de bestaande en voor het sluiten van nieuwe overnameovereenkomsten en -regelingen, en daarover verslag uit te brengen aan de Raad.
18. De Europese Raad veroordeelt andermaal de pogingen van derde landen om migranten voor politieke doeleinden te instrumentaliseren. Hij onderstreept de noodzaak om instrumenten te ontwikkelen om de instrumentalisering van migratie aan te pakken. De Europese Raad dringt erop aan dat snel werk wordt gemaakt van het voorstel voor maatregelen tegen vervoerders die mensenhandel of migrantensmokkel faciliteren of eraan deelnemen in verband met illegale binnenkomst op het grondgebied van de Europese Unie.
19. De Europese Raad verzoekt de Raad en de Commissie na te gaan hoe de samenwerkingsregelingen ter ondersteuning van lidstaten die met specifieke uitdagingen aan de buitengrenzen van de EU worden geconfronteerd, kunnen worden versterkt, mede wat betreft grenswachters en bewaking vanuit de lucht.
20. De Europese Raad verzoekt de Raad om, onder leiding van zijn voorzitterschap, nauwlettend toe te zien op de snelle en doeltreffende uitvoering van het externe migratiebeleid van de EU en zo nodig verdere impulsen te geven. De Europese Raad zal hierop terugkomen.

V. EXTERNE BETREKKINGEN

Belarus

21. De Europese Raad veroordeelt met klem de instrumentalisering van migranten en vluchtelingen door het Belarussische regime en de humanitaire crisis die daardoor is veroorzaakt. De EU zal de door Belarus gestarte hybride aanval blijven bestrijden met een vastberaden reactie, waarbij alle dimensies van de crisis worden aangepakt in overeenstemming met het EU-recht en de internationale verplichtingen, met inbegrip van de grondrechten. De Europese Raad benadrukt in het bijzonder het belang van:
- de doeltreffende bescherming van de buitengrenzen van de EU, onder meer door versterking van het rechtskader van de EU. In dit verband verzoekt hij de Raad zich te buigen over het voorstel van de Commissie inzake voorlopige noodmaatregelen;
 - de strijd tegen mensensmokkel en mensenhandel;
 - de onmiddellijke uitvoering van beperkende maatregelen, na de vaststelling van het vijfde pakket van plaatsingen op de lijst, en de bereidheid om zo nodig verdere maatregelen te nemen;
 - het waarborgen van de ongehinderde toegang voor internationale organisaties in Belarus en het opvoeren van de humanitaire steun;
 - de ondersteuning van de terugkeer van migranten uit Belarus.
22. De Europese Raad herhaalt zijn eis dat alle politieke gevangenen onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden vrijgelaten en roept nogmaals ertoe op een einde te maken aan de onderdrukking van het maatschappelijk middenveld en de onafhankelijke media. Hij wijst andermaal op het democratische recht van het Belarussische volk om via nieuwe, vrije en eerlijke verkiezingen zijn president te kiezen.

Oekraïne

23. De Europese Raad benadrukt dat Rusland dringend de spanningen, veroorzaakt door de militaire opbouw langs zijn grens met Oekraïne en een agressieve retoriek, moet laten de-escaleren. De Europese Raad spreekt nogmaals zijn volledige steun uit voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne. Elke verdere militaire agressie tegen Oekraïne zal enorme gevolgen en zware kosten met zich meebrengen, waaronder met partners gecoördineerde beperkende maatregelen.
24. De Europese Raad spoort aan tot diplomatieke inspanningen en steunt het Normandiëkwartet om te komen tot volledige uitvoering van de akkoorden van Minsk.

Zuidelijk nabuurschap

25. De Europese Raad blijft vastbesloten het EU-partnerschap met de landen van het zuidelijk nabuurschap te vernieuwen en te versterken om gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken en gezamenlijke kansen te benutten door middel van versterkte samenwerking. Daartoe verzoekt hij de Raad en de Commissie vaart te zetten achter de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe agenda voor het Middellandse Zeegebied.

Top Europese Unie - Afrikaanse Unie

26. De Europese Raad heeft de voorbereidingen voor de top tussen de Europese Unie en de Afrikaanse Unie op 17-18 februari 2022 en de mogelijke thema's en te behalen resultaten besproken. Het doel is een ambitieuze toekomstgerichte alliantie met Afrika tot stand te brengen die, op basis van een pakket transformationele investeringen, tot een ruimte van welvaart en stabiliteit kan leiden.

Ethiopië

27. De Europese Raad blijft de situatie in Ethiopië op de voet volgen en steunt ten volle de bemiddelingsinspanningen van hoge vertegenwoordiger Obasanjo van de Afrikaanse Unie. De EU roept op tot een onvoorwaardelijk staakt-het-vuren en dringt er bij alle partijen op aan een inclusieve en transparante nationale dialoog aan te gaan. Zorgen voor de bescherming van burgers en het bieden van ongehinderde humanitaire toegang blijven belangrijke prioriteiten.
-